

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 februarie 2024

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Daguța Sergiu, Țurcan Anatolie,
Eremciuc Ghenadie, Mânăscurtă Igor

Judecând recursurile ordinare declarate de către avocatul *Marinescu Dumitru* în numele inculpatului Josan Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022 și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Josan Serghei XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 27, 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. c), d), 186 alin. (2), lit. c), d), 186 alin. (2), lit. c), d), 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 03.07.2020-29.12.2021;
instanța de apel: 14.03.2022-15.11.2022;
instanța de recurs: 13.03.2023 - 27.02.2024.

Asupra motivelor invocate în recursuri, în baza materialelor cauzei penale, completul de judecată

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iunie 2021, *Josan Serghei* fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de în baza art. art. 27, 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. c), d), 186 alin. (2), lit. c), d), 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal, și condamnat după cum urmează:

- în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Sava Usatîi) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Raisa Guseinov) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Ion Gorea) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Scobioală Iulian) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Iacoban Ivan) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Fărmă Nadejda) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Polișciuc Ludmila) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Țurcan Nicolae) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Eremita Ghenadie) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. art. 27 și 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal (episodul în care figurează partea vătămată Constantinov Pavel) și i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, și i s-a stabilit lui Josan Serghei o pedeapsă definitivă cu închisoare, pe un termen de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei s-a dispus de a fi calculat din momentul pronunțării sentinței, incluzând în acest termen și perioada de timp cât s-a aflat în stare de reținere și de arest preventiv, de la 12 mai 2021, ora 11 și 10 min. până la 29 decembrie 2021.

S-a încasat din contul lui Josan Serghei în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în legătură cu dispunerea și efectuarea expertizelor judiciare dactiloscopice nr. 34/12/1-R-4082 din 13 noiembrie 2020 și nr. 34/12/1-R-3998 din 26 noiembrie 2020, mijloace bănești în valoare totală de 5040 (cinci mii patruzeci) lei.

S-a încasat de la Josan Serghei în beneficiul părții civile Țurcanu Nicolae, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, mijloace bănești în sumă de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei.

S-a încasat de la Josan Serghei în beneficiul părții civile Gorea Ion, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, mijloace bănești în sumă de 2500 (două mii cinci sute) lei.

A fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că, Josan Serghei XXXXX la data de 22 iunie 2020, aproximativ la ora 01:30 min., urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în ograda casei de locuit din str. XXXXX, mun. Chișinău, de unde a sustras pe ascuns din automobilul de model „Lexus RX” cu n/î XXXXX, parcat în curte, o pereche de ochelari de model „Ray Ban”, de culoare neagră, la preț de 6000 lei, cauzând părții vătămate Scobioală Iulian un prejudiciu material considerabil.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Josan Serghei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal, furtul, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, la data de 26 iunie 2020 în intervalul de timp de la 15:30 min. până la 16:05 min., acționând cu intenție, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând

urmările ce pot surveni, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta frizeriei amplasate pe bd. XXXXX, mun. Chișinău, profitând de faptul că nu este observat de către persoanele aflate la acel moment în frizerie, prin acces liber a sustras o geantă pentru bărbați din piele de culoare cafenie închisă la prețul de 400 lei MD, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 500 lei, buletin de identitate, permis de conducere eliberate pe numele cet. Ursatii Sava Stefan, pașaportul tehnic al automobilului de model „Opel Vectra” cu n/î XXXXX, pașaportul tehnic al automobilului de model „Toyota RAV 4” cu n/î XXXXX, un cârd de benzină de la stația PECO „LUKOIL”, un cârd bancar elibera de BC „Moldinconbank”, un cârd bancar eliberat de „EuroBCR Iași”, un cârd bancar eliberat de „RON BCR Iași”, un telefon mobil de model „Samsung A20” de culoare neagră la prețul de 4000 lei cu nr. IMEI1 XXXXX și nr. IMEI2 XXXXX, în care activa cartela SIM cu nr. XXXXX, un set de chei de la domiciliu, serviciu și de la automobil care aparțineau cet. Usatii Sava XXXXX, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate Usatii Sava XXXXX o daună în proporții considerabile în sumă totală de 4900 lei MD.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Josan Serghei, a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal - furtul, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el Josan Serghei, la data de 21 august 2020, aproximativ la ora 11:00 min., dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, intenționat în timp ce se afla pe str. Moldovața, 44, mun. Chișinău, a intrat în ghereta SRL „Winyard” de unde pe ascuns a sustras de pe tețghea un telefon mobil de model „Samsung M10”, de culoare albastru, cu XXXXX, și IMEI-2 XXXXX, la preț de 2399 lei, astfel cauzând-i victimei cet. Guseinov Raisa XXXXX, a.n.XXXX, un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 2399 lei, și cu telefonul sustras s-a eschivat de la locul comiterii infracțiunii.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Josan Serghei XXXXX a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal - furtul, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, la data de 18 septembrie 2020 în jurul orelor 16:18 min., acționând cu intenție, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările ce pot surveni, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber a pătruns în curtea casei de locuit din str.XXXXX, mun. Chișinău și profitând de faptul că nu este observat de către proprietarul imobilului cet. Gorea Ion XXXXX, care la acel moment se afla la domiciliu, a sustras pe ascuns din curtea casei o bicicletă de model sportiv de culoare albastră la prețul de 2500 lei MD, care aparținea cet. Gorea Ion XXXXX, după care cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate Gorea Ion XXXXX o daună în proporții considerabile în sumă totală de 2500 lei MD.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Josan Serghei XXXXX, a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal - furtul, *adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot inculpatul, la 19 septembrie 2020, aproximativ ora 16:30 min., dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, tainic a pătruns în ograda casei de pe str. XXXXX, mun. Chișinău, de unde pe ascuns a încercat să sustragă o bicicletă de model „KROSS LEVEL B3”, la preț total de 10000 lei, însă din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul, deoarece a fost reținut în flagrant de către proprietarul bicicletei, în persoana cet. Constantinov Pavel XXXXX.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Josan Serghei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. art. 27, 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal - *tentativă de furt, adică tentativă de sustragere pe*

ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc de depozitare sau în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, în intervalul de timp de la data de 10 octombrie 2020 orele 21:00 și până la data de 11 octombrie 2020 ora 11:00, planificându-și intențiile sale infracționale, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, aflându-se pe str. Calea Orheiului 103, mun. Chișinău, a pătruns în automobilul de model „Nissan Teana” cu n/î XXXXX (Rusia), de unde pe ascuns a sustras o scurtă de culoare verde la preț de 4 000 lei, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 300 euro, care conform cursului valutar al BNM la data de 11 octombrie 2020 constituie suma de 59 767 lei și o pereche de ochelari cu inscripția „Solo” la preț de 1200 lei, astfel cauzându-i-i părții vătămate Iacoban Ivan XXXXX un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 64 967 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Josan Serghei, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal, furtul - *adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, în perioada de timp 11 octombrie 2020 de la ora 18:30 până la data de 12 octombrie 2020 ora 09:30 min., aflându-se în apropierea blocului locativ din str. Gheorghe Madan, 10/1, mun. Chișinău și urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, prin acces liber a pătruns în automobilul de model „Opel” de culoare gri cu numărul de înmatriculare XXXXX, care staționa parcat, de unde pe ascuns a sustras o tabletă de model „Apple iPad” de culoare gri la un preț de 4000 lei, o tabletă de model „Samsung” de culoare gri la un preț de 3000 lei și o scurtă din piele brand „Zara” la un preț de 5500 lei, după ce s-a ascuns, folosind bunul dobândit ilicit în scopuri personale, cauzându-i părții vătămate Farîma Nadejda XXXX prejudiciul material în proporții considerabile în sumă totală de 12500 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Josan Serghei a săvârșit *„sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, adică a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Codul penal.*

Tot inculpatul, la data de 17 noiembrie 2020, în intervalul de timp de la ora 08.00 până la ora 1630, Josan Serghei XXXXX, acționând cu intenție directă, având scop de cupiditate, prin acces liber a pătruns în ograda gospodăriei cet. Polișciuc Liudmila XXXX, amplasată pe str. XXXX, mun. Chișinău, de unde în mod ascuns a sustras o bicicleta de marca necunoscută, de culoare gri, în valoare de 4 000 lei, ulterior cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Polișciuc Liudmila XXXXX un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 4 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Josan Serghei XXXXX a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, furtul, *adică, „sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu pătrundere în încăpere, în alt loc de depozitare sau în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

Tot el, la data de 18 decembrie 2020, în intervalul de timp de la orele 06:05 min., până la orele 06:15 min., acționând cu intenție, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările ce pot surveni, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. Doina 15/1, municipiul Chișinău, parcareea magazinului „Nanu Market”, pe ascuns, a pătruns prin ușa stângă din partea 6 șoferului, care era deschisă, a automobilului de model „Mercedes Benz Sprinter 313”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, care era în folosința cet. Țurcan Nicolae XXXX, fiind parcat pe str. Doina, 15/1, municipiul Chișinău, de unde a sustras: o geantă de culoare neagră în interiorul căreia se afla suma de 25000

lei, și actele de serviciu, cu care a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă totală de 250000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Josan Serghei, a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, la data de 21 martie 2021, în jurul orei 0010, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber, a pătruns în automobilul de model „Chevrolet Cruze” nr. de înmatriculare XXXXX, care era parcat în fața blocului de locuit nr. XXXXX, mun. Chișinău, de unde, în mod tainic, a sustras un rucsac de culoare neagră cu inscripția ”ARTENGO” în care se afla o paletă de badminton de model „yonex rakets astrox 55” cu costul de 3500 lei, o pereche de încălțăminte de tip sport „Forza” cu costul de 900 lei, un set de sorți și tricou cu costul de 400 lei, după ce, cu bunurile sustrase, a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând-ui părții vătămate Eremita Ghenadie o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 4800 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Josan Serghei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, furtul, adică, *„sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu pătrundere în încăpere, în alt loc de depozitare sau în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.”*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel **acuzatorul** de stat Ecaterina Burlacu, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Josan Serghei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal (episodul din 22 iunie 2020 partea vătămată Scobioală Iulian), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 26 iunie 2020) partea vătămată Usatfi Sava), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 21 august 2020 partea vătămată Guseinov Raisa), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 18 septembrie 2020 partea vătămată Gorea Ion), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 19 septembrie 2020) partea vătămată Constantinov Pavel), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 10 octombrie 2020 partea vătămată Iacoban Ivan), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 11 octombrie 2020) partea vătămată Fărmă Nadejda), persoane săvârșită prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 17 noiembrie 2020 partea vătămată Polișciuc Ludmila), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal (episodul din 18 decembrie 2020 partea vătămată Țurcan Nicolae), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal (episodul din 21 martie 2021) partea vătămată Eremita Gh.), și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Aplicând prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Aplicând prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei mun. Chișinău, sediul Buiucani din 24.06.2019, a adăuga parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință stabilindu-i pedeapsa definitivă de 10 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest sentința urma a fi rămasă fără modificări.

În motivare procurorul a invocat că:

- prima instanță corect a ajuns la concluzia că vinovăția lui Josan Serghei a fost confirmată prin probe acumulate la faza de urmărire penală și examinate în ședință de judecată, însă a contestat blândețea pedepsei;

- totodată, a invocat că neîntemeiat a ignorat aplicarea prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată urma să se expună cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului prin Sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24.06.2019, prin care lui Josan Serghei i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, și să-i adauge în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară;

- în această ordine de idei, evitarea instanței de la soluționarea chestiunii privitoare la cumularea sentințelor v-a duce neapărat la examinarea suplimentară de către instanța de judecată competentă și expunerea repetată asupra acelorași circumstanțe, care urma a fi expuse de către instanța de fond;

- astfel, a susținut că sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24.06.2019, de condamnare a inculpatului Josan Serghei va rămâne și în continuare neexecutată fapt care va duce la evitarea răspunderii penale a inculpatului pentru fapta comisă anterior.

3.1. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel *inculpatul* Josan Serghei, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, și să îi fie aplicate prevederile art. 385 alin. (5) Cod procedură penală sau Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

3.2. Apel suplimentar împotriva sentinței a declarat *apărătorul Dumitru Marinescu* în interesele inculpatului Josan Serghei, solicitând, casarea sentinței primei instanțe în partea ce ține de stabilirea pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu aplicarea în privința lui Josan Serghei unei pedepse mai blânde, și reducerea termenului de pedeapsă stabilit, în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, reducerea pedepsei fiind calculată: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. La fel, apelantul a mai solicitat aplicarea în privința lui Josan Serghei, a Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal în speța dată în temeiul amnistiei.

Totodată, la cererea de apel s-a anexat informația eliberată de Penitenciarul nr. 13 privind condițiile de deținere a inculpatului Josan Serghei și cererea inculpatului Josan Serghei privind aplicarea în privința sa a actului de amnistie.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat că s-a aplicat o pedeapsă prea aspră în coraport cu cele imputate, inculpatul Josan Serghei a solicitat ca judecarea cauzei conform art. 364¹ Cod procedură penală, a recunoscut vina integral, se căiește sincer de cele comise, este de acord să restituie prejudiciul adus părților vătămate, la fel ținând cont că în prezenta speță se află în stare de arest de la 12 mai 2021.

Apelantul a solicitat aplicarea prevederilor art. 385 alin (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 din

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reducerea pedepsei cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, în care s-a aflat în condiții degradante în Penitenciarul nr. 13 din 12.05.2021 până la 14.05.2021, în celula 38, unde sunt 10 paturi suprafața celulei este de 22,6 m.p., din 14.05.2021 până la data de 20.12.2021 s-a aflat în celula 46 unde sunt 2 paturi cu suprafața celulei este de 8,1 m.p., din data de 20.12.2021 până la data declarării apelului se află în celula nr. 118 unde sunt 2 paturi suprafața celulei fiind de 9,6 m.p., iar informația eliberată de Penitenciarul nr. 13 s-a anexat la cerere de apel.

Apelantul a mai menționat că în cadrul Penitenciarului nr. 13 în care a fost deținut Josan Serghei, s-au admis următoarele încălcări nemijlocit asupra deținutului: a) plasarea în celule suprapopulate; b) contactul cu persoane bolnave și cu fumătorii din cauza lipsei spațiilor de fumat, fumatul în celule cu deținuți nefumători; c) lipsa condițiilor igienice corespunzătoare (lipsa blocului sanitar igienic, căzii, efectuarea dușurilor/băilor odată în săptămână; d) lipsa obiectelor de igienă persoană; e) acordarea tratamentului medical insuficient.

Potrivit apelantului, aflându-se în penitenciarul, i s-a înrăutățit starea de sănătate, fiind supus mai multor tratamente medicamentoase, dar fără îmbunătățiri în dinamică. Invocă încălcarea art. 3 CEDO - interzicerea relelor tratamente și interzicerea condițiile inumane, cât și încălcarea art. 24 din Constituția RM - fiecărui om îi este garantat dreptul la viață și la integritate fizică și psihică. Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

În cererea de apel, apelantul a menționat că condițiile inumane stabilite de organismele naționale și internaționale la Penitenciarul nr. 13 sunt:

- condițiile sanitare din celule (deteriorate, vechi și cu depuneri de calcar și alte impurități, cu rugină);

- celule mici, care nu asigură minimul de 4.m.p./om, pereții umezi și îmbibați cu diferite infecții, inclusiv Bacilul Koks), lipsa încălzirii corespunzătoare pe perioada de iarnă, primirea obiectelor de igienă doar o dată la 2- 3 luni, hrana era de o calitate mediocră, efectuarea băilor o dată în săptămână doar, lipsa spațiilor de uscare a rufelor, lipsa spațiilor amenajate pentru fumători etc.; - prin ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale la 30.12.1998 RM s-au impus obligații privitor la condițiile de detenție, care nu sunt asigurate nici într-un penitenciar din RM;

- constatarea la nivel național al condițiilor inumane și degradante: conform rapoartelor de monitorizare efectuate de Oficiul Avocatului Poporului pentru anul 2016- 2017, prezentat în Parlamentul RM la 20.03.2018 s-a stabilit că în sistemul de privațiune de libertate nu s-a asigurat standardele minime de detenție prevăzute de organismele internaționale și de angajamentele Republicii Moldova ca țară care a ratificat Convenția ONU împotriva torturii; s-au depistat aplicarea agresiunii fizice față de condamnați; condiții nesatisfacătoare în încăperile de repartizare a hranei și în încăperile de baie; neasigurarea în măsura convenită a persoanelor deținute în penitenciare cu saltele, perne, lenjerie curată, haine de sezon;

- potrivit raportului avocatului parlamentar din 2015, 2016, 2017 și monitorizării ONG-urilor pentru drepturile omului, cele mai importante probleme din penitenciare și centrele de detenție preventivă au fost supraaglomerarea, lipsa de îngrijire medicală, iluminatul necorespunzător, slaba aerisire, mese insuficiente, condiții sanitare și de igienă precare, efectuarea băilor o dată în săptămâna doar, lipsa spațiilor de uscare a rufelor, lipsa spațiilor amenajate pentru fumători, contactarea cu fumul de țigară etc.; - la toate aceste condiții necorespunzătoare a fost supus și condamnatul Josan Serghei în Penitenciarul nr. 13 pe toată durata de ispășire a arestului preventiv.

Cu referire la solicitarea de aplicarea actului de amnistie, apelantul a indicat că, potrivit prevederilor art.2 alin.(1) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, - Procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.

985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

Consideră apelantul că infracțiunile de care se face vinovat Josan Serghei nu prevăd o pedeapsă mai mare de 7 ani închisoare, și astfel potrivit apelantului, este posibilă aplicarea Legii cu privire la amnistie. Art.2 alin.(3) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, prevede că, încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate, iar o asemenea cerere este întocmită de către inculpat și este anexată la cerere de apel.

Referitor la termenul de declarare a apelului, apelantul a indicat că, apelul este depus conform procedurilor stabilite și prevăzute de art. 402 alin.(5) Cod de procedură penală, în conformitate cu care, dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel. Subsemnatul a fost solicitat de instanța de apel la data de 05.04.2022.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, apelul declarat de acuzatorul de stat Ecaterina Burlacu împotriva sentinței s-a respins ca nefondat.

S-a admis *apelul* declarat de inculpatul Josan Serghei și apelul suplimentar declarat de apărătorul Dumitru Marinescu în interesele inculpatului Josan Serghei împotriva sentinței, s-a casat parțial sentința în latura penală și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a constatat că, inculpatul Josan Serghei XXXXX a fost deținut în perioada 12.05.2021 – 29.12.2021, în Penitenciarul nr. 13, mun.Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 232 zile, în calitate de prevenit.

În condițiile art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, s-a redus pedeapsa definitivă de 7 ani și 6 luni, stabilită lui Josan Serghei XXXXX prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 decembrie 2021 cu 232 zile, pentru perioada de 232 zile, în care inculpatul cu calitatea de prevenit s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către Josan Serghei XXXXX s-a dispus a fi calculat din data pronunțării deciziei, din 15 noiembrie 2022, cu includerea în acest termen durata reținerii și arestării preventive de la 12 mai 2021 până la 29 decembrie 2021 și perioada executată a pedepsei de la 29 decembrie 2021 până la 15 noiembrie 2022.

S-a dispus menținerea celorlalte dispoziții ale sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 decembrie 2021.

Cauza penală nr. 21ji-3049/2021, intentată pe marginea cererii inculpatului Josan Serghei privind reducerea pedepsei pentru detenția în Penitenciarul nr. 13, mun.Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în calitate de condamnat s-a dispus a fi remisă Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana pentru examinare conform competenței de către judecător de instrucție.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a menționat că, verificând ansamblul de probe ce au fost administrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, nu au fost constatate careva încălcări de procedură sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului. Vinovăția inculpatului Josan Serghei în comiterea infracțiunilor a fost dovedită pe deplin în baza probelor administrate la cauza penală. Acțiunile inculpatului, corect au fost calificate în baza art. 27, 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. d), 186 alin. (2), lit. c), d), 186 alin. (2), lit. c), d), 186 alin. (2), lit. c) și d), art. 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că, prima instanță just a argumentat soluția aplicată prin sentința inculpatului Josan Serghei pentru faptele comise, și anume pedeapsa sub formă de închisoare cu executare, or, inculpatul nu întrunește condiții impuse de legislația în vigoare în vederea aplicării unei pedepse de alternativă decât aflarea în detenție, și anume prezența

antecedentelor penale, nerestituirea integrală a prejudiciului cauzat și comiterea infracțiunilor episodice și cu caracter de îndeletnicire, prin ce se confirmă că inculpatul și-a făcut din comiterea infracțiunilor contra patrimoniului un mod de viață și izvor de venituri.

Instanța de apel a reiterat că prima instanța just a constatat că, inculpatul a comis infracțiunile în stare de recidivă simplă, stipulată la art. 34 alin. (1) Cod penal, fiind anterior condamnat pentru comiterea infracțiunilor similare, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24 iunie 2010, în baza art. art. 27, 187 alin. (2), lit. d), f), 186 alin. (2), lit. d) Cod penal, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, iar în baza art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost parțial adăugată pedeapsa stabilită și neexecutată prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2017, fiind stabilită anterior pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare pe care a executat efectiv și integral în penitenciar de tip semiînchis.

Cât privește cererea inculpatului Josan Serghei privind aplicarea amnistiei și încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 243 din 24.12.2021), instanța de apel a respins-o, iar în motivarea respingerii a invocat prevederile art. 6 alin.(1) lit. g), h) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, (nr. 243 din 24 decembrie 2021), în conformitate cu care, prevederile art. 1–5 nu se aplică persoanei:

g) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni;

h) în privința căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal nr. 985/2002.

Din materialele cauzei penale instanța de apel a stabilit că, inculpatul Josan Serghei are mai multe împăcări conform art. 109 Cod penal, și anume: prin sentința Judecătorei Rîșcani din 26.12.2013, (vol. IX, f.d. 71-72), prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 13.11.2017, (vol. IX, f.d. 73-82), iar potrivit cazierului judiciar, s-a stabilit că inculpatului Josan Serghei prin Decizia din 02.03.1999, i-a fost aplicat anterior actul de amnistie. (vol. I, f.d. 103-verso).

Prin urmare, instanța de apel a constatat că inculpatului Josan Serghei potrivit art. 6 lit. g), h) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, (nr. 243 din 24 decembrie 2021), nu îi este aplicabil actul de amnistie respectiv.

Cu referire la aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că în instanța de apel a parvenit de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana cauza penală nr. 21ji-3049/2021 intentată pe marginea cererii inculpatului Josan Serghei, privind reducerea pedepsei pentru detenția în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în calitate de condamnat.

Instanța de apel a constatat că, prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 decembrie 2021, termenul de executare a pedepsei s-a dispus de a fi calculat din momentul pronunțării sentinței, incluzând în acest termen și perioada de timp cât s-a aflat Josan Serghei în stare de reținere și de arest preventiv, de la 12 mai 2021 până la 29 decembrie 2021.

Astfel, constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și reducerea pedepsei, a avut la bază Raportul nr. 7/J62/22 din 13.01.2022, prezentat de directorul adjunct al Penitenciarului nr. 13-Chișinău, prin care s-a raportat instanței că inculpatul Josan Serghei a fost deținut în instituția penitenciară pe această cauză în perioada 12.05.2021 – 29.12.2021.

Potrivit art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, (chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la adoptarea sentinței), în cazul constatării încălcării drepturilor

privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: **două zile** de închisoare **pentru o zi** de arest preventiv.

Având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, constatările organismelor internaționale privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr.13- Chișinău, instanța de apel a admis în parte cererea apărătorului Dumitru Marinescu înaintată în interesele inculpatului și cererea inculpatului Josan Serghei privind încălcarea dreptului pentru deținerea în condițiile de detenție garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, a constatat că perioada deținerii inculpatului Josan Serghei în arest preventiv în Penitenciarul nr.13 Chișinău, în condiții contrare art.3 din Convenție a constituit intervalul de timp de la 12.05.2021 până la data pronunțării sentinței – 29.12.2021, și a constituit o perioadă de 232 zile.

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, pedeapsa cu închisoarea stabilită lui Josan Serghei prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 decembrie 2021 pe un termen de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni s-a redus, ca urmare a constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenție pentru detenția în Instituția penitenciară nr. 13 Chișinău, în calitate de prevenit timp de **232** zile în perioada 12.05.2021-29.12.2021, cu **232** zile.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către Josan Serghei XXXXX s-a dispus a fi calculat din data pronunțării deciziei din 15 noiembrie 2022, cu includerea în acest termen durată reținerii și arestării de la 12 mai 2021 până la 29 decembrie 2021 și perioada executată a pedepsei de la 29 decembrie 2021 până la 15 noiembrie 2022.

Cauza penală nr. 21ji-3049/2021, intentată la cererea inculpatului Josan Serghei, privind reducerea pedepsei pentru detenția în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în calitate de condamnat, instanța de apel a remis către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana pentru examinare conform competenței de către judecătorul de instrucție.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, avocatul *Marinescu Dumitru* în numele inculpatului a declarat **recurs**, invocând drept temei de casare prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat, casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sed. Buiucani din 23.02.2021 și a deciziei Curții de apel Chișinău din 15.11.2022, cu dispunerea încetării procesului penal în temeiul Legii nr. 243 din 24-12-2021, privind amnistia în legătură cu aniversare XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea recursului apărătorul a motivat că, instanțele inferioare „*au admis o eroare de fapt, care a afectat soluția*” temei prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 6 Cod de procedură penală, motivând că urma să fie încetat procesul în privința lui Josan Serghei, deoarece infracțiunile ce se înfrăționează acestuia cad sub incidența a Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de proclamarea independenței Republicii Moldova, astfel, solicită a înceta procesul în speța dată în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

6. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, a declarat **recurs** ordinar inculpatul Josan Serghei, prin care a solicitat casarea sentinței și a deciziei Curții de apel, motivând că nu au fost aplicate corect prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, iar ca rezultat termenul pedepsei a fost redus incorect.

Totodată, recurentul a considerat că neîntemeiat s-a dispus remiterea cererii lui privind reducerea pedepsei pentru detenția sa în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în calitate de condamnat, înregistrată cu nr. 21ij-3049/2021, pentru examinarea separată la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

La fel, recurentul a criticat decizia instanței de apel în latura respingerii cererii sale de aplicarea actului cu privire la amnistie - Legii nr. 243 din 24.12.2021.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1), pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul Crijanovschi Sergiu, a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat, considerând că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, adoptând o hotărâre motivată.

8. Judecând recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată ajunge la concluzie că acestea sunt pasibile admiterii, din următoarele considerente.

În speță se constată că, conform prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), recursurile declarate în prezenta speță împotriva deciziei instanței de apel sunt declarate în termen, la 20.12.2022 respectiv 23.01.2023.

Conform prevederilor art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Erorile de drept pot fi considerate erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, se menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât o dată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri eronate, verificând, totodată dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursurilor declarate de către avocat și de către inculpat, se atestă că aceștia au indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia – *recursul este admis dacă: „instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*.

Deși inculpatul a invocat temeiurile de recurs prevăzute la art. 427 alin. (1), pct. 6), 5), 10), 13), 15), 16) Cod de procedură penală (redacția legii de până la modificările efectuate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), însă fără a fi motivate temeiurile de recurs indicate, însă din esența recursului declarat de către inculpat, completul de judecată atestă dezacordul inculpatului cu modul de calcul aplicat la reducerea termenului pedepsei cu închisoare dispusă în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală (fiind calculat greși 1 zi pentru 1 zi), refuzul aplicării actului de amnistie – Legii nr. 243 din 24.12.2021, cât și soluția instanței de apel privind restituirea cererii sale înregistrate cu nr. 21ij-3049/2021 privind reducerea pedepsei pentru detenția sa în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în calitate de condamnat, la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, spre examinare de către judecătorul de instrucție, acestea

temeiuri s-ar regăsi în prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, temeiuri identice ce cele invocate de apărătorul inculpatului, iar prin urmare, completul de judecată se va expune pe ambele recursuri cu aceeași motivare.

Completul de judecată reține că, recurenții sunt de acord cu stările de fapt stabilite de instanțele de fond, precum și cu încadrările juridice a acțiunilor inculpatului Josan Serghei, criticând decizia instanței de apel în partea „*modului de aplicare a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, respingerea aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 243 din 24.12.2021), cât și dispunerea examinării separate a cererii lui Josan Serghei înregistrate cu nr. 21ij-3049/2021, privind reducerea pedepsei pentru detenția inculpatului în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău cu statut de condamnat, conform competenței la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.*”

8.1. Cu referire la criticile formulate de către recurenți sub aspectul aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, (nr. 243 din 24.12.2021), completul de judecată stabilește că, eroarea de drept invocată de ambii recurenți nu și-a găsit confirmarea, or, din conținutul deciziei recurate, în pct.18, 19, 20 (f.d. 83-85, vol.XII), instanța de apel și-a motivat temeinic respingerea aplicării Legii cu privire la amnistie, în privința lui Josan Serghei, deoarece acesta face parte din categoria persoanelor cărora potrivit art. 6 alin.(1) lit.g), lit. h) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 243 din 24 decembrie 2021), prevederile legii date nu se aplică, ori potrivit art.6 alin.(1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, prevederile art. 1 –5 din prezenta lege nu se aplică persoanei: g) *bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni;*

h) în privința căreia *a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art. 109 din Codul penal.*

În acest sens, instanța de apel a constatat că potrivit materialelor cauzei penale și anume conform cazierului judiciar a inculpatului (vol. I, f.d. 103- verso), în privința lui Josan Serghei, anterior prin Decizia din 02.03.1999, a fost aplicată amnistia, circumstanța care plasează inculpatul Josan Serghei în categoria persoanelor prohibite de la aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, fapt menționat expres în art.6 alin.(1) lit. g) din această Lege.

Totodată, cu referire la art. 6 alin.(1) lit. h) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, instanța de apel a constatat că, inculpatul Josan Serghei are anterior trei împăcări conform art. 109 Cod penal și anume prin:

- prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 26 decembrie 2013, în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal în privința lui Josan Serghei, a fost încetată din motivul împăcării inculpatului cu partea vătămată Dodi (Bîstrițaia) Elina (vol. IX, f.d. 71 – 72);

- prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2017, în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal, (*infracțiunea din 05 martie 2011*) procesul penal în privința lui Josan Serghei a fost încetat din motivul împăcării inculpatului cu partea vătămată Fordea Vadim. (vol. IX, f.d. 73-82);

- prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2017, cauza penală pornită în privința lui Josan Serghei, în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal, (*infracțiunea din 16 ianuarie 2014*) a fost încetată din motivul împăcării inculpatului cu partea vătămată Damian Vitalie (vol. IX, f.d. 73-82).

Ca urmare, s-a constatat cu certitudine că, inculpatului Josan Serghei potrivit art. 6, lit. g), h) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, (nr. 243 din 24 decembrie 2021), nu îi este aplicabilă amnistia menționată.

Astfel, în speța dedusă judecătii, se constată că nu s-a confirmat eroarea de drept invocată de apărător și inculpat la respingerea aplicării inculpatului actului de amnistie, iar dezacordul acestora cu respingerea aplicării actului de amnistie au avut la bază temeiuri legale de respingere, și nu pot

constitui în sine un argument verosimil și justificat pentru casarea hotărârii atacate din acest motiv.

8.2. Cu referire argumentul recurenților privind aplicarea greșită a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, completul de judecată ajunge la concluzia că alegațiile recurenților în această parte sunt veridice și fac obiectul casării parțiale a deciziei recurate, fiind incident temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală.

Astfel, completul de judecată punctează că, pentru aplicarea prevederilor art.385 alin. (5) Cod de procedură penală, *instanța urmează să soluționeze în baza materialelor anexate la dosar*, încălcarea condițiilor de detenție conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ceea ce și a avut loc.

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.*

Din conținutul deciziei instanței de apel supuse recursului, se constată că instanța de apel just a conchis asupra necesității aplicării mecanismul compensatoriu prevăzut de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, constatând în privința inculpatului încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, însă eronat a dispus calcularea acestuia pentru perioada din 12 mai 2021 până la 29 decembrie 2021 - calculând 232 zile, prin aplicarea formulei o zi de închisoare pentru o zi de arest preventiv, în timp ce la momentul aplicării respectivei norme de drept, aceasta conținea o altă formula de calcul a reducerii termenului de pedeapsa, și anume: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv*, însă instanța de apel a omis aceste prevederi și a aplicat legea restrictiv și defavorabil pentru inculpat.

Or, completul de judecată atestă că prin decizia Curții de apel Chișinău din 15.11.2022, termenul de executare a pedepsei s-a dispus de a fi calculat din momentul pronunțării deciziei, incluzând în acest termen și perioada de timp cât s-a inculpatul Josan Serghei s-a aflat în stare de reținere și de arest preventiv, de la 12 mai 2021 până la 29 decembrie 2021.

Constatând încălcarea drepturilor inculpatului privind condițiile de detenție garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și dispunând reducerea pedepsei, instanța de apel s-a ghidat de conținutul Raportului nr. 7/J62/22 din 13.01.2022, prezentat de administrația Penitenciarului nr. 13 mun.Chișinău, potrivit căruia inculpatul Josan Serghei a fost deținut în instituția penitenciară respectivă pe această cauză penală în intervalul de timp 12.05.2021 – 14.05.2021 (în celula 38, cu 10 paturi, cu suprafața de 22,6 m²), iar în perioada 14.05.2021 – 20.12.2021 (în celula nr. 46, cu 2 paturi, cu suprafața de 8,1 m²).

Deși instanța de apel a avut în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, constatările organismelor internaționale privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, a admis în această parte cererea apărătorului Dumitru Marinescu în interesele inculpatului și cererea inculpatului Josan Serghei privind constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și a făcut trimitere la prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, conform cărora reducerea pedepsei stabilite are loc, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv pentru perioada deținerii inculpatului Josan Serghei în arest preventiv în Penitenciarul nr.13 Chișinău, din 12.05.2021 până la data pronunțării sentinței – 29.12.2021, adică pe o perioadă de 232 zile stabilite de instanța de apel, însă în fapt, din pedeapsa cu închisoarea stabilită lui Josan Serghei prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 29 decembrie 2021 pe un termen de 7 (șapte) ani 6 (șase) luni, a redus perioada aflată în calitate de prevenit timp de 232 zile în perioada 12.05.2021-29.12.2021, doar 232 de zile, fără aplicarea corectă a formulei de calcul prevăzute la caz, de legea: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.*

Prin urmare, se atestă că, instanța de apel, la aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, eronat a interpretat prevederile legale menționate și a adoptat soluția greșită de reducere a pedepsei inculpatului Josan Serghei doar cu 232 de zile.

8.3. În continuare, cu referire la argumentele privind trimiterea la Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) cererii inculpatului Josan Serghei înregistrate cu nr. 21ji-3049/2021, privind reducerea pedepsei pentru detenția în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, completul de judecată menționează următoarele.

Studiind materialele cauzei se constată că, instanța de apel just a conchis asupra necesității remiterii acesteia spre examinare către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, pentru examinare conform competenței judecătorului de instrucție, din considerentul că, prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, se referă doar la deținuții cu statut de prevenit, iar pentru examinarea plângerilor deținuților cu statut de condamnat referitor la condițiile de detenție care contravin garanțiilor art. 3 din Convenție, legiuitorul a indicat o procedură clară privind competența examinării cererilor privind condițiile de detenție, de către judecătorul de instrucție (art.473 alin.(1) Cod de procedură penală).

Potrivit art. 469 alin. (1), pct. 17¹) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume *constatarea condițiilor de detenție a condamnaților*.

Conform art. 470 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16), 17¹) și 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

Potrivit art. 473³ alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Astfel, în această parte recursul nu este justificat și nu are suport legal pentru admiterea acestuia în această parte.

9. Împrejurările expuse atestă în mod cert că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile Legii, deoarece instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în particular la aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel, recursurile ordinare în această parte sunt întemeiate, și hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Ori, la rejudecare, va fi cercetat raportul ce urmează a fi prezentat de administrația instituției penitenciare vizate, referitor la condițiile de detenție concrete ale inculpatului numit, conținutul raportului fiind prevăzut de art. 473³ alin.(3) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să indice cu suficientă claritate calculul ce urmează să-l efectueze și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art., art. 417 - 418 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată

DECIDE :

Admite recursul declarat de către avocatul *Marinescu Dumitru* în numele inculpatului, și recursul declarat de către inculpatul Josan Serghei, în cauza penală în privința lui **Josan Serghei XXXXX**.

Se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022, în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, și se dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 februarie 2024**.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Daguța Sergiu

Țurcan Anatolie

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor